Τα «Χείλη κλειστά» του Τέρενς ΜακΝάλι στο θέατρο Νέο Ριάλτο

Η αμηχανία του κλισέ...

ΤΑ «ΧΕΙΛΗ κλειστά» του σημαντικού Τέρενς ΜακΝάλι, από το θέρετρο ομοφυλοφίλων Fire Island, στο θέατρο Νέο Ριάλτο. Ο Τέρενς ΜακΝάλι έγινε περισσότερο γνωστός στη χώρα μας με το έργα του «Μάστερ Κλας» και «Full Monty».

Το πρώτο σκιαγραφεί την προσωπικότητα της Μαρίας Κάλλας και ερμηνεύτηκε από την Κάτια Δανδουλάκη. Το δεύτερο γνώρισε μεγάλη επιτυχία με τη μεταφορά του στη μεγάλη οθόνη, αναφέρεται στο πρόβλημα μίας ομάδας άνεργων αντρών που αποφασίζουν να κάνουν στριπ τιζ για να επιβιώσουν και ανέβηκε σε σκηνοθεσία Σταμάτη Φασουλή.

Αν κάτι χαρακτηρίζει τη δουλειά του βραβευμένου συγγραφέα (τέσσερα βραβεία Τόνι) είναι το πικρό χιούμορ, η ευθύβολη ματιά και η τόλμη να μιλήσει ανοιχτά για θέματα-ταμπού της αμερικανικής κοινωνίας.

Η προκλητική στάση του απέναντι σε προβληματικές μειονότητες, που σε πολλές περιπτώσεις στηρίζουν τη θεματολογία του («Kiss of a spider woman», «Love! Valour! Companion!»), έχει συχνά ενοχλήσει το συντηρητικό κοινό.

Με αποκορύφωμα το «Corpus Christi» (1997) - μια σύγχρονη αφήγηση της ζωής του Χριστού, στην οποία ο ίδιος και οι μαθητές του παρουσιάζονται ως ομοφυλόφιλοι - που προκάλεσε από έντονες αντιδράσεις μέχρι απειλές για τη σωματική του ακεραιότητα.

Στα «Χείλη κλειστά» (1991) η δράση τοποθετείται στο Fire Island, δημοφιλές θέρετρο ομοφυλοφίλων, στο οποίο δύο παντρεμένα ζευγάρια έρχονται να περάσουν αρμονικά το Σαββατοκύριακο της 4ης Ιουλίου (Εθνική Εορτή των Ηνωμένων Πολιτειών).

Αυτή η σύντομη ανάπαυλα θα γίνει αφορμή για να πέσουν οι μάσκες. Ενοχές, αγωνίες, μυστικά και προκαταλήψεις, που διατυπώνονται μέσα από μία σειρά μονολόγων (σαν σκέψεις που οι άλλοι δεν μπορούν να «ακούσουν»), μπερδεύονται σε ένα αγχωτικό γαϊτανάκι αποκαλύψεων όπου πρωτοστατούν ο φόβος για το AIDS, η αρρωστημένη σεξουαλικότητα, η απόλυτη απομόνωση, η έλλειψη αυτοεκτίμησης και επικοινωνίας.

Ωστόσο στις μέρες μας τα «Χείλη κλειστά» ηχούν παρωχημένα καθώς οι προβληματισμοί είναι μονοδιάστατοι, οι διάλογοι κοινότοποι και το ένα κλισέ ακολουθεί το άλλο. Πόσο μάλλον όταν ο τρόπος που αντιμετωπίζονται κάποιες καταστάσεις όχι μόνο αντικατοπτρίζει την δήθεν σεξουαλικά «απελευθερωμένη» Αμερική, όπου εξακολουθούν να ισχύουν περιχαρακωμένα γκέτο, αλλά είναι ξένος προς την πλειονότητα των Ελλήνων θεατών.

Όταν ένα τέτοιο αδύναμο έργο μεταφέρεται αδέξια στη σκηνή ακόμη και το χιούμορ του εξανεμίζεται. Ο Βλαδίμηρος Κυριακίδης, στο θέατρο «Νέο Ριάλτο», έφτιαξε μία παράσταση που παραπαίει ανάμεσα σε ατυχή σκέρτσα και βαρύγδουπους

στοχασμούς, ενώ δεν κατάφερε να χαμηλώσει τους αφύσικους τόνους των ηθοποιών του - ο Αλέκος Συσσοβίτης (Τζον) υπερθεματίζει καθώς και η υπερκινητική σύζυγός του Εφη Μουρίκη (Κλόε). Ο ίδιος, όμως, προίκισε το ρόλο του Σαμ με εύφορες αποχρώσεις, έχοντας δίπλα του ως σύντροφο τη διακριτική Λίνα Σακκά (Σάλι).

Το σκηνικό της Δέσποινας Βολίδη τόνισε τα σημάδια αποξένωσης (αν και χρειαζόταν μια οικονομία χώρου) και η μουσική του Διονύση Τσακνή έδωσε το στίγμα της εποχής.

ΚΡΙΤΙΚΗ: ΕΛΕΝΗ ΠΕΤΑΣΗ

24 Νοεμβρίου 2005